

_____ hokimligi
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ maktabgacha va
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
tarix fani o'qituvchisi

_____ ning
20__-20__-o'quv yiliga 7-11-sinflar
bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilar
uchun tarix fanidan

**“YOSH TARIXCHI”
TO‘GARAK
HUJJATLARI**

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
26.						
27.						
28.						
29.						
30.						

O'tkazilgan xona _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘ _____

**20__-20__-o‘quv yilida bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilar uchun tuzilgan
“Yosh tarixchi” nomli to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1	Somoniylar.	1		
2	Qoraxoniylar.	1		
3	Karolinglar imperiyasi.	1		
4	Arabiston va uning aholisi.	1		
5	Ikkinchi va uchinchi salib yurishlari.	1		
6	O‘rta asr shaharlari.	1		
7	Amir Temurning Kesh dorug‘asi etib tayinlanishi	1		
8	Amir Temurning dastlabki islohotlari	1		
9	Angliyada qirol hokimiyatining kuchayishi.	1		
10	XVI-XVIII asrlarda germaniya imperiyasi.	1		
11	1800-1870-yillarda Rossiya.	1		
12	1800-1870-yillarda Xitoy.	1		
13	Toshkentda « vabo isyoni »	1		
14	Soliq va majburiyatlar . Xalq qo‘zg‘olonlari	1		
15	Imperiyaning tashqi siyosati.	1		
16	Amerika Qo‘shma Shtatlari.	1		
17	XIX asr oxiri - XX asr boshlarida Eron.	1		
18	Tropik va Janubiy Afrika mamlakatlari.	1		
19	Turkistonda turkistonda jadidchilik harakati.	1		
20	Turkiston o‘lkasi 1917-yil fevral–oktyabr oralig‘ida.	1		
21	O‘zbekiston xalq xo‘jaligining urushdan keyingi yillardagi rivojlanishi	1		
22	O‘zbekiston xalq xo‘jaligining urushdan keyingi yillardagi rivojlanishi	1		
23	Osiyo mamlakatlarida mustaqillik va taraqqiyot muammolari	1		
24	AQSH: yangi liderning paydo bo‘lishi	1		
25	Suriya, Iroq va Janubi-g‘arbiy Osiyo mamlakatlari.	1		
26	Afrikada mustaqillik, qashshoqlik va taraqqiyot muammolari.	1		
27	O‘zbekistonda fuqarolik jamiyati rivojlanishining asosiy bosqichlari va istiqbollari	1		
28	Milliy avtomobilsozlik sanoatiga asos solinishi.	1		
29	O‘zbekistonda madaniyat va san’at	1		
30	O‘zbekistonning Yaponiya, Hindiston va Koreya Respublikasi bilan ikki tomonlama aloqalarining rivojlanishi	1		
31	1991 – 2017-yillarda Germaniya federativ respublikasi.	1		
32	1991 – 2017-yillarda italiya.	1		
33	1991 – 2017-yillarda suriya va Iroq.	1		
34	XX ASR oxiri – XXI asr boshlarida globallashuv muammolari.	1		

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Somoniylar.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, uzoq o‘tmish, o‘z xalqi va mamlakati tarixi haqida tuchuncha berish, tariximizni o‘rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg‘ularini shakllantirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg‘otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish, jismoniy, ma‘naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish; o‘z xatti-harakatini adekvat baholash:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

Jamiyatda bo‘layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilishi, unga rioya qilish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «O‘zbekiston tarixi” 7-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

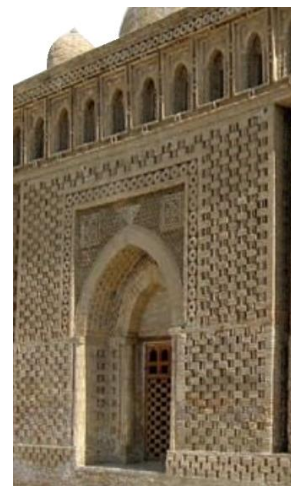
Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

IX asrda Movarounnahrning siyo siy hayotida ham o‘zgarishlar yuz beradi. Yurtga avval Nuh, so‘ngra Ahmad boshchilik qiladi. Har biri hukmronligi davrida o‘z nomlaridan misdan chaqalar zarb etadi. Ahmad vafotidan keyin uning o‘g‘li Nasr Samarqandni markazga aylan tiradi. U Movarounnahrning barcha viloyatlarini birlashtirish va uni Xurosondan ajratib olish choralarini ko‘radi. IX asrning oxirgi choragida Movarounnahrning deyarli barcha viloyatlari somoniylar tasarrufiga o‘ta di va Nasr butun Mo va rounnahr ning hukmdoriga aylanadi. Uning nomi bilan kumush dirham zarb etiladi. Manbalarda Somonxudotlarning kelib chiqishi haqida turli ma'lumotlar keltirilgan. Ko‘pchilik manbalarda aytilishicha, ularning shajarasi sosoniy shohanshoi Xurmazd IV (579-590) ning harbiy qo‘mondoni Bahrom Chubinga (VI asr) borib taqaladi. Bahrom Chubin avval Armaniston va Ozarbayjon, keyin esa Ray va Xuroson noibi etib tayinlangan. Ayrim ma'lumotlarga ko‘ra, Bahrom Chubin kelib chiqishi bo‘yicha sosoniylar xizmatidagi o‘g‘uz turklaridan bo‘lgan. Uning avlodlari Balxda yashab, shu yerdan Xuroson va Movarounnahrning turli hududlariga noib etib yuborilgan.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Jahon tarixi fanidan olgan bilimingizga tayanib, IX asr boshlarida Arab xalifaligining zaiflashib qolishiga qanday omillar sabab bo‘lganligini ayting?

2. Nima sababdan Somonxudotning nabiralari hududlarga noib qilib tayinlangan edi? Bu hududlarni xaritadan ko‘rsating.

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Maktab MMIBDO‘ _____ sana _____ 20__ yil

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Qoraxoniylar.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, uzoq o‘tmish, o‘z xalqi va mamlakati tarixi haqida tuchuncha berish, tariximizni o‘rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg‘ularini shakllantirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg‘otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish, jismoniy, ma‘naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish; o‘z xatti-harakatini adekvat baholash:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

Jamiyatda bo‘layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilishi, unga rioya qilish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «O‘zbekiston tarixi» 7-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

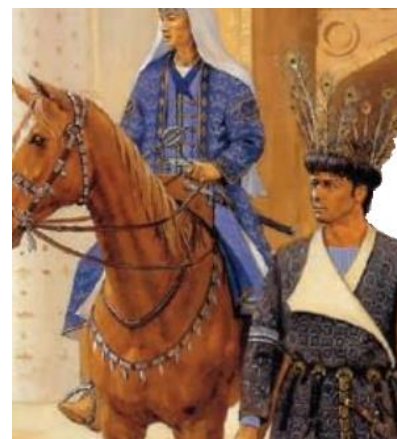
Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

X asrning ikkinchi yarmiga kelib ichki ziddiyatlarning kuchayishi va keskinlashuvi natijasida Somoniylar davlati kuchsizlana boshlaydi. Somoniylarga tobe bo‘lgan viloyatlar, ayniqsa, Xurosonda ular hokimiyatiga qarshi ko‘tarilgan isyonlar, toj-u taxt uchun uzluksiz olib borilgan kurashlar Somoniylar davlati inqirozini yaqinlashtirgan edi. Bunday vaziyatdan Yettisuv va Qoshg‘arda yashovchi turkiy qabilalar unumli foydalandilar. Chunki, X asrning ikkinchi yarmiga kelib bu hududlardagi qarluq, chig‘il, yag‘mo kabi turkiy qabilalar o‘zlarining kuchli davlatlarini tuzishga muvaffaq bo‘lgan edilar. Shu davrda Isfijob (Sayram) hokimi Bilgakul o‘zini xoqon deb atab, oliy hukmronlikka da‘vo bilan chiqdi. Lekin Somoniylar Isfijobni zabt etishdi. Shu davrda Isfijob (Sayram) hokimi Bilgakul o‘zini xoqon deb atab, oliy hukmronlikka da‘vo bilan chiqdi. Lekin Somoniylar Isfijobni zabt etishdi. Ismoil Somoniy Tarozi egallaganidan so‘ng turkiy qabilalar G‘arbiy Qoshg‘ar yerlari tomonga chekinishga majbur bo‘lishdi. Bilgakulning «qora» degan laqabi bo‘lgan. Tarixchilar qoraxoniylarning nomi Bilgakulga nisbatan «qoraxon» deyilsa kerak, deb taxmin qiladilar.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

Qoraxoniylar hamda G‘aznaviylar davlatlaridagi boshqaruv tizimining o‘ziga xos tomonlari nimalardan iborat edi?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Sana: “ ” 20 __-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Karolinglar imperiyasi.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, yer egaligi jamiyatining qanday vujudga kelgani, qay tariqa rivoj topgani, xalqlarning turmush tarzi, mehnat munosabatlari, ozodlik uchun olib borilgan kurashlar bilan bir qatorda, bosqinchilik va talonchilik yurishlari haqida tushuncha berish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, o‘rta asrlar tarixi haqidagi ma‘lumotlarni moddiy va yozma manbalar orqali olishlari, moddiy manbalarga tarixiy muzeylardagi mehnat va jang qurollari, kiyim-kechak va taqinchoqlar, tangalar, haykallar, suratlar, shuningdek, uy-joylar, saroylar, qasrlar, ibodatxonalar kirishi, yozma manbalarga esa tarixiy yilnomalar, soliq, jarima, sud, oldi-sotdi, qarz majburiyatlari bilan bog‘liq rasmiy hujjatlar, imperator, qirol va sultonlarning farmon-farmoyishlari, sayyoh olimlar va elchilarning kundaliklari, tarixchi olimlarning asarlari misol bo‘la olishi haqida tushuntirish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘n asr davom etgan o‘rta asrlar davrida Yevropa, Osiyo, Afrika va Amerika qit‘alarida ko‘plab muhim voqealar yuz berib, madaniyat taraqqiyotida ajoyib yutuqlar qo‘lga kiritilganligi, markazlashgan yirik davlatlarning vujudga kelishi hunarmandchilik mahsulotlari ishlab chiqarish, savdo, ilm-fan va madaniyatning rivojlanishiga turtki bo‘lganligi haqida tushuncha berish, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi: mavjud axborot manbalaridan (internet, televizor, radio (audiovideo yozuv), telefon, kompyuter, elektron pochta va boshq.) foydalana olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi: Jamiyatda bo‘layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish;

o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilishi, unga rioya qilish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «Jahon tarixi» 7-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Buyuk Karl hukmronligining so‘nggi yillarida frank qirolligini sobiq Rim imperiyasi hududlari bilan qiyoslash bo‘lar edi. Bu holat Karl maslahatchilari orasida uni, qadimgi rimliklarga taqlid qilib, imperator deb e‘lon qilish g‘oyasining tug‘ilishiga olib keladi. Bunday imkoniyatga esa 800-yilda mahalliy Rim zodagonlari tomonidan papa Lev III ga qarshi ko‘tarilgan isyondan foydalanib erishiladi. Rimliklar tomonidan hujumga uchragan papa katolik cherkoviga sodiqligini namoyish etgan Karl saroyiga boshpana izlab borishga majbur bo‘ladi. U Buyuk Karldan yordam so‘raydi. Papaning iltimosiga rozi bo‘lgan Karl qo‘shin yuborib isyonni bostiradi. Rim papasi minnatdorchilik sifatida 800-yilning dekabrda Rimga kelgan Karlga avliyo Pyotr ibodatxonasida imperatorlik tojini kiygizadi. Shu tariqa Karlning muhrida ko‘rsatilgan “Yangi Rim imperiyasi” tashkil topadi, uning markazi Axen shahrida bo‘lgan.

Karlning saroy a‘yonlari va amaldorlari ayni paytda vazirlar vazifasini ham o‘taganlar. Qirol saroyi yuqori lavozimlari qatorida moliya, soliq, harbiy soha, osh xona, otxona va hokozolar bo‘lgan. Yirik qabilalarni gersoglar (nemischa, “saylangan harbiy yo‘lboshchi”), keyinchalik merosiy qabila boshlig‘i) boshqargan. Davrlar o‘tib gersog eng yuksak zodagonlik unvoniga aylanadi. Yirik bo‘lmagan hududlarni imperator tayinlagan graflar (nemischa, “qirol tayinlangan amaldor”) boshqargan, ushbu atama ham zodagonlar unvoniga aylangan. Karl o‘z davlati chegaralarini mustahkamlash maqsadida markalar (nemischa, “chegara viloyati”) tuzgan, ularni markagraflar (nemischa, “chegara viloyati hokimi”) boshqargan. Karl saroy a‘yonlari bilan mamlakatni aylanib, joylardagi haqiqiy vaziyatni kuzatib, shu orqali davlatni boshqargan. Imperator yiliga ikki marta – dunyoviy va ilmiy zodagonlar oliy kengashini o‘tkazgan, ularning roziligi bilan farmonlar chiqargan. Joylarda graflar boshqaruvi davom etgan, lekin ularni nazorat qilish uchun imperiyaning barcha hududlariga o‘zi ishongan kishilar – “hukmdor vakillari”ni yuborgan. Imperiyaning asosiy qo‘shini otlar bo‘linmalari bo‘lgan.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Frank qirolligining tashkil topish jarayonini aytib bering.
2. Franklarning xristianlikni qabul qilishlarini Siz qanday baholaysiz?
3. Yangi Rim imperiyasi, Sizningcha, nega uzoq yashamadi?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish:

Verden shartnomasidan keyin qanday siyosiy o‘zgarishlar ro‘y berdi?

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-00-68 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan nza4567 izlab telegramga murojaat qilishingiz so'raladi.
Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant doc formatda beriladi.

40 listdan iborat tarix fanidan 7-11-sinf bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

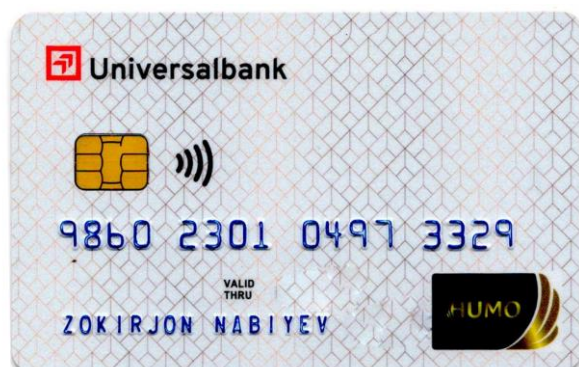

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalariga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!

Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**